

[Annette Just]

rigsministeriet eller det er Udviklingsministeriet eller det er Finansministeriet eller det er ministrene i sig selv, der skal forsøge at foretage en samordning af dette her – ender det med at blive ét stort rod.

Hvad er det da, vi taler om i denne dagsorden, og hvad er det, alle disse partier er så forhippede på? Jo, nu skal vi sandelig gøre noget for det danske erhvervsliv! Vi skal sikre byfornyelse, og hvis de laver byfornyelse, skal vi sikre, at de også får beboerdemokrati. Vi skal sikre, at de får børnehaver og andre daginstitutioner. Det har udviklingsministeren tilmed stået her og sagt i dag. Og vi skal også sikre de ældre ved at bygge plejehjem til dem. Jeg ville så forfærdelig gerne have, at de samme partier, som står og siger alt dette, talte en lille bitte smule om, hvad vi gør herhjemme.

Hvad gør vi ved de danske daginstitutioner? Hvad gør vi ved de *danske* ældre, som ikke kan komme på plejehjem? Hvad om vi tog og så lidt på *dem* og så lod de østeuropæiske lande få lov til at udvikle deres egen form for social bistand og deres egen form for demokrati? Hvorfor skal vi stå her i Danmark og sige: Det eneste saliggørende er at gøre som danskerne? Jeg tvivler i allerhøjeste grad på, at der er nogen i hverken Polen, Ungarn, Slovakiet, de baltiske lande eller det tidligere Sovjetunionen, som vil synes, at de danske modeller er det eneste saliggørende. Hvad er det egentlig talt for en egoisme, vi danskere har, når vi påstår, at vi har fundet de vises sten? Det eneste, vi med retfærdighed kan sige, er, at vi har fundet et flertal i Danmark, som går ind for disse systemer. Jeg kunne blive ved. Vi skal også eksportere det sociale netværk! Jamen hvad er det for noget? Hvem har garanteret, at det sociale netværk virker lige så godt i Polen, som det gør i Danmark, hvor det jo i øvrigt heller ikke virker særlig godt? Uddannelsessystemer skal vi eksportere! Og så kom selvfølgelig trumfen: skattesystemet! Og toldsystemet skal vi sandelig også eksportere!

Jeg er lige ved at sige, at udviklingsministeren kunne få Fremskridtspartiets stemme til dette her, hvis man garanterede, at det derved blev ophævet i Danmark. Men jeg er bange for, at det ikke var det, man mente, da man sagde, at man ville eksportere systemet som sådant.

Jeg synes, det er synd og skam, hvis man derved prøver på at påtvinge de nye demokratier vore forfejlede systemer, og dermed har jeg nok også fået sagt, at Fremskridtspartiet er direkte modstander af den slags.

Og så vil jeg slet ikke komme ind på de sociale systemer, arbejdsmarkedssystemerne, voksenuddannelsessystemerne og tillidsmandsordningerne. Jeg synes, at vi er gået langt, langt over, hvad man kan tillade sig bare at *rådgive* om.

Vi burde spørge, hvad det er, disse nye, spinkle demokratier har brug for. De har brug for at have æren i behold, de har brug for at genopbygge deres egen selvrespekt, og det kan de kun gøre på én eneste måde, nemlig ved, at vi åbner for samhandelen.

Jeg ved godt, at de samme partier, som går ind for dette her, også siger ja til, at vi skal have samhandel mellem EU og Østeuropa. Men jeg er ikke altid sikker på, at Danmark gør nok for, at vi får åbnet op for samhandelen.

Det eneste, vi virkelig kan gøre for at hjælpe hele Østeuropa, er at give disse lande mulighed for samhandel. Jeg siger ikke bare eksport, jeg siger samhandel, sådan at vi i samarbejde kan handle over grænserne. Derved kan de med æren i behold købe den vare, de gerne vil have, og ikke bare bukkende og skrabende modtage den vare, vi forlanger at de skal modtage. Der er pokker til forskel, tror jeg godt man må sige.

Selvfølger kan vi glæde os over, at det ikke kun drejer sig om konsulenttjenester, men nu rent faktisk også drejer sig om lidt udstyr, så der kan komme nogle projekter ud af alle disse fine rapporter, men det er altså langtfra nok.

Vi kan glæde os over, at der er nogle ministre, der i hvert fald i en rapport eller to kan erkende, at den Øststøtte, der er blevet givet, har været usammenhængende. Der har været overlapninger, og man har manglet informationer. Så den del af det – ja bevares! Men det er altså en lille del.

Det principielle er, at vi skal sikre Østeuropas demokratier og Østeuropas opbygning af sin selvrespekt ved at handle med disse lande, ved at åbne vore markeder og ved ikke, hver gang der er et eller andet produkt, de kan eksportere til Danmark, at blive dødforskrækkede og sige: Uha, vi kan sikkert finde en eller an-